

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria. ij. dominice palmarum: de inuidia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

Feria scda

eius diuinitas.

¶ Primum dicitur supportatio.

¶ Secundum dicitur uocatio.

¶ Tertium dicitur oblatio.

¶ Primum dicitur et cetera. Supportat deus peccatores qui post peccata dicitur puniri. An forte putamus: quia sibi peccata non displicent. Aut quis iniustus aut qui ignorat illa. Absit ut dicam de deo hoc. Cur autem dissimulat nisi quis languet amore. ij. Petri. iij. Deus patienter agit nolens aliquos perire. sed omnes ad penitentiam reuerti. O clementia diuina.

¶ Secundum dicitur et cetera. Uocat nos ad ipsum ut nostri misereatur. Quid sunt sacre scripture. quid sanctorum exempla: quid precepta legis. Omnia equidem ista sunt clamores ad aures peccatorum fortiter sonantes. et ultimate auditur vox christi in cruce. Sitio. Ber. Ascendit in altum crucis ut ab omnibus uideretur voce magna clamauit ut ab omnibus audiretur. clamori lacrymas addidit: ut homo ei compatere. Ille.

¶ Tertium signum et cetera. Pro salute peccatorum obtulit deus filium suum qui incarnatus mortuus est pro nobis. Apoc. i. Dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Offert de capite suo spinis coronato de facie pia a lapide dure percussa: de manibus et pedibus clauis in cruce confixis: de toto corpore ad columnam crudeliter flagellato: et de latere suo lancea aperto et vulnerato. Dicit enim in cruce. O mea anima te cupio saluare. Qui dauid. acab latronem publicanum: peccatum. centurionem: longinum saluauit. O amplissima misericordia dei.

O largissima charitas summi creatoris que tanta est: ut si daretur homo viator secum ferens peccata omnia que dyaboli commiserunt et omnes homines qui in iudicio damnabuntur. imo quot sunt in celo stelle et in mari aquae gutte. in nemore frondes: et in pratis lilia et de illis penitentiam faceret ac humili mente deum exoraret pro uenia semper audiretur benigna. O peccator negligens. O peccator obduratissime dis-

rumpe uincula colligationis. Agnosce blandientem tibi deum qui toties quotiens reuenteris paratus est tibi indulgentiam largiri.

¶ Feria secunda hebdomadae sancte. De inuidia.

Sciebat enim pylatus quod propter inuidiam tradidissent eum. Mat. xxv. Tota diligentia studium et uigilantiam quam debet habere bonus predicator et pater spiritualis erga filios suos spirituales. ista potissima est ut peccato rem conuertat et extra uita deducat ut saluetur in eterna uita. Isa. xlvij. Annuncia populo meo scelera eorum. Idem. lx. ca. Super montem excelsum ascende tu qui euangelizas syon. Exalta in fortitudine uocem tuam qui euangelizas hierusalem. Exalta noli timere et cetera. i. Ti. iij. Argue increpa obsecra in omni patientia et doctrina. Inter omnia peccata mortalia maxime est peccatum inuidie: quod habet aiam dominio dyaboli submittere. Unde Tho. in quolibet. vij. q. vij. Peccatum inuidie est spiritum dyabolicum: et hominum damnatorum. Primo dyabolicum: quia demon est inuidus. Sapientie. i. Inuidia dyaboli mors intrauit in mundum. Tertio hominum damnatorum: quia damnatus uel let omnes damnari. hec est illa fera pessima que totum mundum destruet que punctatum in omnibus ponit que interpres ligiosos ac dominos temporales lites discordiasque disseminat. Unde Dantes in. iij. purgatorij introducit quem deus seipsum accusantem de hac inuidia. Sanguis meus ita fuit infectus ut si hominem iocundum uissem statim me uissem in luidum colore mutatum. Ex hac iudet et scribe morti christi morti tradiderunt. Sciebat enim et cetera. De qua et nos tria in presentia uidebimus ad propositum nostrum. Inuidia est dolor alienae felicitatis. Exempli gratia De artifice qui alteri inuidet et homines

Pro maiori declaratiōe nota s̄z Tho
mā. xxi. q. xxxvi. ar. ij. Alexand. in. ij.
ro. sum. q. dolor et tristitia de alienis
bonis potest contingere tribus modis.
¶ Primo ex timore pprio. In q̄tuz q̄s
dolet de bono alterius. qz ex eo timet
nocementū sibi vel alijs iniuste. Ta-
lis tristitia que est effectus timoris:
non est pctm̄. Uñ Grego. xxi. moralium
Euenire plerūq; solet: vt non amissa
caritate et inimici nos ruina letifi-
cet: et rursus eius glorie sine inuidia
cuius contristet: cū et tuente eo quos-
dam bene erigi credimus: et illo p̄si-
ciente plerosq; iniuste opprimi formi-
damus. Ille Uñ. Exo. xvi. Maria so-
ror Moysi videns pharaonē submer-
sum in mari: cuius filiabus israel ceci-
derunt dño di. Cantemus dño glorio-
sē et. qz pplm̄ captiuū tenebat. Et. i.
Machab. ij. Matathias vidēs regem
anthiochum velle transferre ritū iu-
deorum ad rituz gentiliuz doluit de
eius p̄speritate p̄pter malū sibi et po-
pulo imminens. Preterea. i. Reg. xvij.
gloriabatur dauid de morte philistino-
rum q̄ mala faciebant pplo israel. Et
Judith. ix. Populus israel letatus est
in morte holofernis. Unde verificat̄
illud quod dicitur in ps̄. Letabitur
sustus cū viderit vindictā. Et quo ad
hoc: letandum est in morte turci: et
dolendum est de eius p̄speritate: quia
est contra ecclesiam. Et de pctōib⁹ do-
dolendum est. Uñ Dauid. Cōuertent̄
pctōres et. alibi. Deleant de libro vi-
uentium. Preterea de illo q̄ tecū liti-
gat. te ifamat in merito. Qñ ergo vides
pctōrē aliquē diuitē q̄ in bonis p̄spe-
rat: dolere potes sine pctō. qz in ihere
pōt malū et tibi et pplo: vt vsurari⁹ et
p̄cubinari⁹ incātor. ¶ Secōdo pōt q̄s
tristari de bonis pximi: non in quātū
pximus habet hoc vel illud bonuz: s̄z
quia deficit sibi. Et hic pprie d̄r zel⁹
fm̄ phi. ij. Ethicor: aut emulatio. Et
emulatio ista est circa bona honesta
talis est laudabilis. Uñ apostolus. i.
Cor. iij. Emulamini spiritualia. ij.

Cor. ij. Emulor est vos dei emulat
one. Slo. i. Inuides quibusdam ex vo-
bis: sed inuidia q̄ est fm̄ deū. Cōside-
rabat em̄ apostolus in aliquibus esse
aliquas p̄fectiōes et condiciones: q̄ for-
te non ita erant in apostolo s̄z simpli-
citer esset illis p̄fectio: vt di. Nicola⁹
et illis emulabat. cupiēs p̄ficere. Istō
mō hec inuidia est bona: imo necessa-
ria. De qua hiero. ad athletā de insti-
tutione filie. habeat socias cuius q̄bus
adiscat quibus inuideat: quaz laudi-
bus mordeat. Practica in verbo soci-
as. Qz sicut bona societas ē causa bo-
noz multor: ita mala om̄ malor. Uñ
xxvij. q. i. Sepe malor consortia etiā
bonos corrumpunt. habeat socias: cū
quibus non dicat verba ociosa. Qz ve-
dicit apostolus. i. Cor. xvi. Corripū-
bonos mores colloquia mala: habeat
socias cuius quibus stet in domo sua: nō
eat ad choreas. hier. Non credā viro
dicenti mihi se illesum euasisse ab hu-
iusmodi spectaculis. ¶ Tertio mō tri-
statur de bonis alienis. in quātuz ip̄e
excedit ip̄m in bonis dolet cruciatur.
hec pprie d̄r inuidia: qz dolet inuid⁹
de quib⁹ gaudere d̄z. s̄z de bono pro-
ximi. Amic⁹ gaudet bonis amici sui
In. ix. Ethicor. Amicus se debet ha-
bere ad amicum suuz: sicut ad seip̄m
Qz vt habet theologi: inter oia bona
exteriora: maximū bonuz est amicitia
Qz vt dicit phi. vij. ethi. Nullus eli-
geret viuere sine amicis etiā habens
reliqua bona. Idem homo solitarius
aut deus est aut bestia. Inuidus autē
est inimicus huius amicitie: qz nemi-
nem vult esse beatuz diuitijs nisi ip̄m
Non vult societate. Contra d̄r Mat.
xxij. Diliges pximuz tuū sicut teip̄m
O inuide nota quid dicit. Sicut teip̄-
sum. hoc vult dei caritas. Jō opostol⁹
Rom. xij. Non in contentiōne et
emulatione. s. inuidie conuersamini et
i. Cor. xij. charitas non emulatur. i.
non inuidet: sed gaudet de bonis pro-
ximi. ad Gal. vi. Non efficiamur ina-
nis glie cupidi: inuicē inuidētes. Ta

Feria sexta

lis inuidia est pctm mortale: qz est p
xuno inimica. cū sit ptra charitatē. Ta
les cōiter sunt piculosi in sua conuer
satione et pctiores. Unde Prouer.
xxij. Ne comedas cum homie inuido
et ne desideres cibos illius. Comes
de ⁊ bibe dicet tibi: et mens ei⁹ nō est
teci. O quot sunt mortui morte violē
ta. O quot sunt toricati. S3 dubiū qri
tur. Utrū hō possit esse sine inuidia.
Rūdeo q non. Sed si vis esse sine illa
esto inhers et vilis: quia sola miseria
caret inuidia. Cōgratulor qn plequoz
qz est signū xturj. Uñ pz. ¶ Scdm dī
rē. Tres sunt malignitates hui⁹ ma
le bestie inuidie.

¶ Prima est deo cōtrariatus.

¶ Scda est deo assimilatus.

¶ Tertia est nemini parcitius.

¶ Prima est rē. Uult Dyo. iij. de di
ni. no. q bonū est sup̄suis diffusiuuz
vt pz de sole. Ad pposituz. De⁹ est sū
ma bonitas. Plato in Timeo. Deus
est sūmūz bonū: supra omnē substātiā
oēmagnaturā. Et phi. xij. Meta. Deū
dicimus sempiternū et optimū. hanc
bonitatē ostendit assidue in creatide
toti⁹ vniuersi. Non est inuid⁹. Plato
in Timeo. Ab optimo deo omnis iui
dia relegata est. i. exclusa. i. Me. de⁹
em nō inuidet. In. ij. Me. Diuinū ens
non inuidet. Ad ppositum. Inuidus
aut nō est sic: qz non est cōcatus: s3
sib̄psi vult oia: ⁊ q alij nō participēt
secū. vñ est contra deū in hoc. Uult de
us illū esse diuitē honoratū famosum
sapientē. Inuidus in oibus tristat. Jō
socrates phi. Utinā inuidi in oibus
cunitatibus duos oculos ⁊ duas au
res haberent vt de oim felicitate tor
qrent. Tot sūt inuidoz tormēta quot
felicitatū gaudia. Ad hoc ppositū re
fert: Aulus Gellius philo. q demosthe
nes p̄s oculos sibi eruit. Et assignā
tur tres cause. Prima qz visus ipsum
impediebat a studio l̄artuz. Scda qz
mulieres sine cōcupiscētia videre nō
poterat. Uñ legit de isto. Cum Paris
duxisset helenā in vxorē. cū esset inui

tatus iste, velamē ponebat sup̄ oculos
suos ne ipam videret ⁊ in dedecus la
beretur ad nostrā confusione. Tertia
cā q est pncipalis qz cuz esset inclina
tus ad inuidiā homies felices. sine do
lore videre non poterat: ita inuid⁹ nō
videt rē. Figuraf inuid⁹ p hely: qui
videre non poterat lumen lucerne. i.
Reg. iij. ¶ Scda malignitas rē hō dy
abolo assimilaf. Sap. ij. Inuidia dia
boli mors intrauit in mūdū. Duo sūt
pctā demonis supbia: et inuidia. In
tant eū inuidiosū qz demō vidēs hōtēz
creatū ad possidendū beatitudinē de q
eiectus est: inuidēs hūic bonoz ⁊ inui
dia motus est vt illum tentaret: vt sic
priet dono tali. hoc aut facit quoti
die inter hōies: dū tentat assidue inui
diam suggerendo ⁊ cognat dissipare
charitatē fraternā. Jō Joh. papa. xvi.
q. ij. c. Uisus. dolet em̄ satis et erube
scit charitatē quā in celo nesciuit cō
seruare: hōies constātes ex lutea ma
teria tenere in terra. Uñ dicūt doctoz
res q tanta est demonis inuidia: q
q̄uis ex tentationibus qbus nos infe
stat augeat ei pena inferni acciden
talis: tñ potius illā eligit nos tentan
do: q̄ illa carere non tentando. Ita in
uidus est q potius vult aliquo bono ca
rere cū alijs. Uñ in vitis patrū legit.
Demon interrogatus: si posset ad glo
riāz redire: quid facere vellet. Respō
dit. Potius vellē cū vna aia ad infer
num descendere: q̄ in celū redire. Tā
inuidus sū: q non possū operari bonū
In Cronica archiepi legitur: q in ci
ria cuiusdā dñi erant duo. Unus inui
dus: alius auarus. Dic quō inuidus
petijt sibi oculum vnum erui vt socio
duo eruerent. O quanti sunt de istis
qui potius volūt vno incōmodo affici:
vt socius duob⁹. Uñ dicunt doctozes
q inuidia est grauius pctm q̄ auari
cia. Ratio quia auarus ⁊ si non vult
dare bona sua: tñ si ali⁹ dat de bonis
non curat. Inuidus autem non vult
⁊ dolet q alius habeat. Unde Hiero.
ad Asellam. O inuidia primum mos

Cat. fut. Idem ad Demetriadem vir
 ginem. Oro quid inuido delectationis
 pstat inuidia: A. Scula li. ij. Inuidia
 que mundum nō relinquit et furatur
 virtutem intellectus et cecuz hoīem
 cōsumit et vit. Estuat animam et pe
 rimit cor. In omni peccato quedam p
 cipitur voluptas ex inuidia non aliū
 q̄ tristitia. Tertia malignitas rē.
 hec est illa bestia que nemini parcat
 omnes offendit. Unde vale. lib. iij.
 Nulla est enim tam modesta felici
 tas: que malignitatis dentes vitare
 possit. et Sen. Ad paulinum. Inimica
 est semper alienis pfectibus inuidia
 hier. in Epythaphio sancte Paule.
 Semper virtutes psequitur inuidia.
 Et enim omnes sancti emulos habue
 re. In paradiso quoq; serpens fuit cu
 ius inuidia mors introiuit in orbē ter
 rarum. Ipse quoq; dñs Iesus xps: ze
 lo iudeorū crucifixus est. Ille. Unde
 reperio q̄ offendit quinq; genera p
 sonarum. Primo offendit propin
 quos. Sen. iij. Cayn ex inuidia Abel
 suum fratrem occidit. Preterea Sen.
 xxxvij. Joseph fuit venditus hīsmāe
 litis. xxx. argenteis: q̄ plus a patre
 cunctis amabatur. Secūdo offendit
 sanctos vros. Dñs. iij. Babilonij vi
 dentes q̄ tres iuvenes hebrei Ana
 uias. Azarias. Misael. erāt in curia
 regis Nabuchodonosor inuidēs eis
 instigarunt regem ad statū faciendū
 vt eam non adorantes nitterentur in
 fornacem ignis. Quod et factum est.
 Sed deo ptegente eos illes enasere
 Preterea S. rego in lib. ij. dia. Cum
 benedicti fama volaret in pplo q̄daz
 presbyter florentius noīe manens p
 pe hītaculū sc̄i viri. in ortum ppe cō
 uentū conduxit. vij. nudas inuēculas
 vt fama sc̄i viri denigraretur. San
 ctus dei a loco illo. discessit. et loc⁹ ille
 corrui. et ipm presbyter occidit. Pre
 terea in. iij. dia. ca. iij. recitat de duo
 bus germanis feruentib⁹ in heremo
 Euticio et florentio. Euticius vir lra
 tus assumptus est in abbatem cuius

dam abbacie. Florentius solus remā
 sit q̄ rogauit deuz daret sibi aliquam
 societate. q̄ r visuz misit: que vidēs fer
 uis dei alacriter suscepit cui curam
 pmisit de ouibus suis vt in mane du
 ceret ad pascua in sero rediret qd et
 faciebat Inuidentes autem discipuli
 Euticū: visum occiderunt. Qui om̄s
 intra paucos dies morbo elephātino
 occisi sūt. Tertio offendit philoso.
 Aristo. p̄bussit libros platōis sui ma
 gistri: vt ip̄e solus tituluꝝ scientie ha
 beret heretici ipugnauit Oigenē
 p̄tra mltas vitates: vt ponit haymo
 Euz dicat. Isido. vi. lib. Eth. q̄ ser
 milia volumina legit in scolis Oige
 nis a se editos. Quarto offēdit docto
 res Quidā ipugnant Tho. dicentes
 in mltis errasse. et grossuz doctorem
 dicunt. p̄tra tales Inno. papa. huius
 doctous sapia p̄ ceteris excepta cano
 nica: pprietate h̄z yboꝝ moduz dicē
 doz vitate hīaz: ita q̄ nunq̄ q̄ euz
 tenuit inueniat a tramite veritatis
 deuiasse. et q̄ eum impugnauit semp
 fuit de veritate suspect⁹. Ille. Preter
 ea S. rego. papa emulos habuit q̄ vole
 bāt ei⁹ opa p̄burere S; petrus resti
 tit. vidisse sepi⁹. inquiens colūbā au
 ri ei⁹ loquentē suggerentēq; scriben
 da. Quinto offendit homies p̄bos
 Antipas pat herodis inuidiat⁹ fuit
 q̄ magna gessit in bellis p̄ romano i
 perio. accusatus ē apud imperatoꝝ
 ab emulis suis centē vigintiquattuor
 vicibus se defēdit. Tādē corā senatu
 vna vice extraxit indunēta ppria: eis
 ostendēs vulnera di. Ego ampli⁹ nolo
 me excusare. Ecce q̄ feci p̄ vobis et
 bono reip. Preterea vt dicit Titus
 Livi⁹. S; Catōe cēsorino: q̄ q̄dragies
 āttuor vicib⁹ accusat⁹ fuit ap̄d sena
 tū ex inuidia tñ p̄ se se defēdebat Vide
 Valerij. Rubica S; ingratitude. Sci
 pio maior: africanus ex inuidia suoz
 emuloꝝ coact⁹ ē eligere exiliū i apu
 lia. Preterea Scipio emilianus: mī
 ferrime in carcere cōsumptus est: O
 inuidia. Preterea Scipio minor: qui

Feria tertia

carthaginez delevit: ex invidia in nocte inuictus est mortu⁹: quia occisus fuit ab emulis suis inuidis. Pretea M. Coriolanus roman⁹ ex invidia bani⁹ e apud volscos. Preterea fratrius Camillus ppter igrantudine libertate p^{re}ie: exul fact⁹ e. Et Socrates ph^{is} sapientissimus iudicat⁹ est carceri ex invidia: et ibi mortu⁹ ap^{er}thenienses. Un⁹ fm doctores tria s^{un}t que romā destruxere. Primum supbia. Scdm discordia. Tertium invidia p qua vn⁹ psequerat alii. Ex hac pcedit infamie: homicidia. O quot sunt occisi. plures mortui s^{un}t ex hac: q^{ui} ex gladio. Un⁹ patere pot^{est} ex dicitis: q^{ui} sit fructus et sanctis quiete et pace noⁿ sinit habere. O virtutu^m emula. O pesti crudelissima. hec est q^{ue} ingredit^{ur} p^{er} m^{ul}terias per conuentus intrat p^{er} plateas. per p^{re}dicatores per artifices: p^{er} oes. Et sic patet scdm.

¶ Tertiu^m d^{icitur} inductio. Inducimur triplici rone siue medio non habere inuidiam.

¶ Primum d^{icitur} fraternitas naturalis.

¶ Secundū d^{icitur} cōsideratio creaturalis.

¶ Tertiu^m d^{icitur} dānatio ppetualis.

¶ Primum d^{icitur} rō. Quia omnes sum⁹ ab vno patre et matre generati Mat^h. vi. Pater noster rō. Et xxij. Unus est em^{us} pater vester qui in celis est omⁿis autē vos fratres. Un⁹ non debet esse adinuicē inuidia. Un⁹. ff. de legationibus. l. Quisito. Cū inter hoies cognationē quāsdā natura contraxerit: p^{ro}ns est hoiem homini nocere nephas esse

¶ Secundū d^{icitur} rō. Omⁿis creatura comunicat seipsam nec est inuidiosa.

Nihil est in natura inuidiosum: exce^{pt}o infami: inuidioso. Sol radios suos emittit. Luna lumē suū: stelle. Preter ea si mēbra: vnū est infirmum aliud ei seruit. i. Cor. xij. Si quid patitur vnū: mēbra: cōpatiunt^{ur} ei oia membra. Caput est x^{rist}us: mēbra sum⁹ nos.

¶ Tertium d^{icitur} rō. i. Reg. xvij. Cuz dauid interfecisset Holiad^{um} et ph^{ar}isaeos debellasset: puelle cecinerunt Saul p^{er}

cussit mille. Dauid decē rō. Saul inuidia mor^{is} p^{er}secut⁹ est dauid vsq^{ue} ad mortē. Unde demon saulem arripuit. vide dānat⁹ e. Aug. sup^{er} Johāne. Sola dilectio discernit inter filios dei et filios dyaboli. Dimitte ergo illā: q^{ui} gentiles et pagani egere: vt de heschine philosopho q^{ui} considerans amorē fraternalē: voluit commendare orationē Demosthenis sicut suam. Quod si egerimus rō.

¶ Feria. iij. in ramis palmar^{um}. De misse significationibus

Sacrificate sa

crificium iusticie. et sperare in d^{omi}no. ps. iij. Cōclusio est philosophi. xx meta. Qd hoies huius mūdi volētes scire veritatē alicui⁹ rei et intelligere: trib^{us} mōis capiūt scire. Primo ratione. Non credūt quidam nisi ratiōe eis p^{ro}bet. Exemplū de aristoto. Cuz esset ad mortē venerūt ad eū discipuli ei⁹. et tulerunt libros sacre scripture Magister in tuis libris p^{ro}basti mundum esse eternū. In. xi. Meta. Motus celi est etern⁹. In. vij. phi. Mundus e eternus. In primo celi. Celus est ingentū. Et tamē in isto libro hebreor^{um} oppositū reperitur. In principio. i. in tpe creauit rō. Quibus respondit ph^{is}. Cuius auctoris e iste liber. Dicunt. Moyse. et ille. Quāuis p^{ro}ponat mundus eē creatū iste auctor tñ non debeo credere: quia scriptura sacra rationibus non subicit. vn⁹ non p^{ro}ponit rationē. Quidā alij non credunt nisi eis dicat aliq^{ui} exemplum. Sicut x^{rist}us turbis loquens p^{ro}ponebat eis parabolas: et exempla: vt pleu⁹ caperent verba sua. Quidā nō credūt nisi adducatur eis testimonium alij cuius auctoris: vel auctoritas. Ad p^{ro}positū. Ecclesia istis diebus facit alia qua insolita et mentibus nostris miranda q^{ui} in alijs dieb^{us} non facit. vn⁹ nō possunt bñ intelligi: nisi declarēt q^{ui} i mysterijs sūt acta. Un⁹ dauid Ann^o